

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2017.gadadecembra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Balvu Centrālajai bibliotēkai

Bibliotēka ir Balvu novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura darbojas kā koordinējošais metodiskais centrs 22 Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu pašvaldību bibliotēkām. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Dzidra Šmita, Dzintra Punga, Jeļena Šapkova, Skaidrīte Daņiļēviča) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem reģiona galvenās bibliotēkas statusā pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10.un 12.pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Pamatojums. Piezīmes
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti		X		
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie pamatdokumenti		X		Saskaņā ar Bibliotēku likuma 21. panta 2. punktu Bibliotēkas lietošanas noteikumus apstiprina bibliotēkas dibinātājs.
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.	X			
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi	X			
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi	X			
Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis	X			
Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami	X			

Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments		X		Dokuments ir projekta stadijā. Apstiprināt vidēja termiņa plānošanas dokumentu.
Bibliotēkas darbības mērķi aptver visus bibliotēkas darbības virzienus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts gada darba plāns un detalizēti darba plāni, pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu	X			
Bibliotēkas personāls				
Bibliotēkas struktūra un darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju sekmīgu veikšanu	X			
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide, darbinieki var piedāvāt kvalitatīvus bibliotēkāros pakalpojumus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotēkārā darba jomās.	X			
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)				
Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību	X			Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu, pieaudzis par 6%.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415	X			Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu, pieaudzis par 16%.
Bibliotēka iesaistās projektu konkursos, piesaistot papildus līdzekļus	X			Papildus līdzekļi tiek piesaistīti
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā				
Bibliotēkas lietotāju skaits				Samazinājies par 6,7%
Apmeklējums				Samazinājies par 11,7%

Izsniegums				Samazinājies par 11,7 %
Iedzīvotāju aptvērums				33 % no apkalpes teritorijas iedzīvotājiem
Informācijas resursi (krājums, datu bāzes)				
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst bibliotēkas mērķu sasniegšanai un sabiedrības vajadzību nodrošināšanai	X			
Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju	X			
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apjomā	X			44523 vienības
Krājuma fiziskā kvalitāte ir laba		X		
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams		X		Nepieciešams turpināt krājuma izvērtēšanu un rekonplektēšanu abonementā, līdz ar to padarot ērtāku abonementa telpas izmantošanu.
Krājums nodrošina dažādu iedzīvotāju grupu vajadzības un intereses.	X			
Bibliotēka aktīvi popularizē literatūras klasikas vērtības un mūsdienu latviešu oriģinālliteratūru	X			
Daiļliteratūras žanru aptvērums ir plašs	X			
Krājums bērniem un pusaudžiem tiek komplektēts atbilstoši LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.355	X			Sastāda 11% no kopējā krājuma.
Uzziņu un nozaru literatūras krājums ir daudzveidīgs un aktuāls	X			
Krājuma komplektēšana notiek regulāri	X			
Bibliotēkas abonēto periodisko izdevumu abonēšanai izlietoti aptuveni 1/3 no finansējuma krājuma komplektēšanai, kas atbilst sabalansēta krājuma veidošanas		X		Periodisko izdevumu abonēšanai tiek izlietoti aptuveni 35 % no finansējuma.

principiem				
Krājuma apgrozība ir augsta (grāmatu krājuma apgrozība vērtējama kā augsta, ja > 1,4; laba, ja >0,9; vidēja, ja >0,5; zema, ja mazāka par 0,5)		X		Kopējais visu krājuma resursu apgrozības koeficients ir 1,7
Bibliotēkā ir pieejami un tiek popularizēti multimedialie materiāli	X			
Bibliotēkā ir pieejamas un aktīvi tiek popularizētas tiešsaistes datu bāzes	X			<i>Letonika, News.</i>
Pārskata periodā ir savākti, apkopoti un aprakstīti materiāli par novadu un personībām	X			Ir papildinātas Kultūrvēstures datu bāze, Novadpētniecības elektroniskā datu bāze, 10 digitālās kolekcijas, virtuālās izstādes un materiālu kopas.
Elektroniskā kataloga, e-resursu veidošana				
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu(BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.	X			
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam	X			Krājuma inventarizācija tika veikta 2016. gadā, izmantojot BIS ALISE.
Bibliotēka veido Reģiona elektronisko kopkatalogu un Novadpētniecības datubāzi, resursi ir pieejami tiešsaistē.	X			Kopkatalogā pieejama informācija arī par 3izglītības iestāžu bibliotēku krājumiem.
Bibliotēka veido informatīvo materiālu lietotājiem par digitalizētajiem novadpētniecības tiešsaistes resursiem	X			
Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti kopkatalogā.	X			
Reģiona bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta			X	Krājumu rekatalogizācija pabeigta 8 bibliotēkās no 21 reģiona bibliotēkas.
Bibliotēkas kopkataloga ierakstu kvalitāte ir laba, regulāri	X			

tiek veikta kontrole un rediģēšana				
Krājuma izsniegšana un saņemšana Bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana	X			
Bibliotēka izmanto un piedāvā starpbibliotēku abonementa pakalpojumus elektroniski	X			
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē				
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija	X			
Tīmekļa vietnē ir informācija par visām reģiona novadu pašvaldības bibliotēkām, saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.	X			
Bibliotēkas tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks			X	
Informācija par bibliotēku ir pieejama arī vietējos preses izdevumos, kā arī informatīvo bukletu un afišu veidā. Aktuālā informācija tiek ievietota arī sociālajos tīklos	X			
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkotie pasākumi				
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja lasīšanas veicināšanas un novada, novadnieku popularizēšanas pasākumus (jauno grāmatu dienas, tikšanās ar literātiem, Grāmatu svētkus, Dzejas dienas, novadam veltīti pasākumi)	X			Skaitis: 2016.g. – 126 tematiski pasākumi, tajā skaitā liela mēroga –Grāmatu svētki, bibliotēku nakts
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja novada un novadnieku popularizēšanas pasākumus (novadnieku	X			Novadpētniecība – nozīmīgs un attīstīts

jubilejas, novadam veltīti pasākumi u.c.)				bibliotēkas darba virziens. 2016.g. – 7 pasākumi, tajā skaitā virtuālās izstādes, tikšanās un atmiņu pēcpusdienas.
Pārskata periodā bibliotēka aktīvi iesaistījās pašvaldības rīkotajos pasākumos, sadarbojās ar pilsētas kultūras u.c. pašvaldības iestādēm, NVO	X			
Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības darbam ar datoru, mācības un konsultēšana par datu bāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu	X			
Bibliotēkas darbiniekiem ir laba informācijpratība	X			
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, mācībām		X		Bibliotēkas telpās nepieciešams pievērst lielāku vērību apmeklētāju informēšanai par bibliotēkas pakalpojumiem un aktualitātēm
Apmeklētāju atsauksmes Ierosinājumu/atsauksmju burtnīcā par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem ir pozitīvas	X			
Bibliotēkas darba laiks nodrošina iedzīvotājiem iespēju izmantot pakalpojumus darba dienās arī pēc plkst. 17:00 vai brīvdienā	X			Sestdienās no 10.00-16.00 Vasaras mēnešos darbojas āra lasītava
Tika veiktas aptaujas, lai noskaidrotu iedzīvotāju viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbību	X			Aptaujas nav rīkotas. Iespējams atsauksmes, ierosinājumus izteikt bibliotēkas tīmekļa vietnē
Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi būtiski sekmē iedzīvotāju mūžizglītību (atbalsta formālo, neformālo un interešu izglītību)	X			
Darbs ar bērniem un jauniešiem				
Bibliotēkā ir struktūrvienība - Bērnu apkalpošanas nodaļa, kuras darbs orientēts uz pirmskolas vecuma bērnu, skolēnu no	X			

1.līdz 9.klasei, vecāku, pedagogu un citus interesentu apkalpošanu				
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja krājuma popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus; īstenoja lasīšanas veicināšanas pasākumu programmu bērniem un pusaudžiem	X			Ar mācību iestādēm daudzveidīga sadarbība – sākot no rīta stundām mazajiem līdz informācijpratības nodarbībām vecāko klašu skolēniem
Bibliotēka aktīvi sadarbojās ar pilsētas izglītības iestādēm	X			
Darbs ar bērniem un jauniešiem ir labā līmenī	X			
Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšana. Metodiskais darbs				
Metodiskā darba funkcijas un konsultācijas reģiona pašvaldību bibliotēkām ietilpst bibliotēkas darbinieku amata pienākumos	X			Metodiskais un konsultatīvais centrs 22 reģiona publiskajām bibliotēkām
Bibliotēka veica bērnu bibliotekārās apkalpošanas darba koordināciju reģiona novadu bibliotēkās, regulāri sniedza informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.	X			
Bibliotēka organizēja bibliotekārā darba praktikumus jaunatnācējiem, individuālās apmācības bibliotekāriem par dažādiem bibliotekārā darba jautājumiem, konsultēja uzzīņu un informācijas darbā reģiona bibliotēku darbiniekus	X			
Bibliotēka sekmīgi sagatavoja novadu bibliotēkas vietējas nozīmes bibliotēku akreditācijai	X			2015. g. akreditētas 13 reģiona publiskās bibliotēkas
Bibliotēka sekmīgi un savlaicīgi veica reģiona bibliotēku darba rādītāju apkopošanu un datu rediģēšanu Latvijas Digitālajā kultūras kartē	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja seminārus reģiona bibliotekāriem, iepazīstināja ar nozares aktualitātēm,	X			Gadā tika rīkoti 8 semināri, 1 pieredzes brauciens. Bibliotēkas metodiskais un

organizēja profesionālās pilnveides mācības, bibliotekārā darba praktikumus jaunatnācējiem				konsultatīvais darbs ir labā līmenī. Tajā pašā laikā nepieciešams mērķtiecīgi veicināt i-bibliotēku darba procesu veikšanu BIS ALISE
Bibliotēka piedalījās novadu bibliotēku krājumu inventarizācijās	X			
Bibliotēka sekmīgi veica reģiona pašvaldību bibliotēku profesionālo vadību, bibliotekārā darba koordināciju reģionā, konsultācijas novadu pašvaldību publisko bibliotēku vadītājiem un izglītības iestāžu bibliotēkām	X			
Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus		X		Telpas lasītāju apkalpošanai - 251 m ²
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām		X		
Bibliotēkā ir telpa pasākumiem	X			
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa	X			
Bibliotēkā ir izveidota klusā (individuālā) lasītava	X			
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs	X			
Telpu apgaismojums ir labs	X			
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba		X		
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs	X			

Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām		X		Pirmajā stāvā temperatūra ir zemāka par normu.
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.		X		Ir pieejami pakalpojumi pirmajā stāvā
Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku. Ir velonovietne.	X			
Pilsētā ir izvietotas norādes uz bibliotēku		X		

Slēdziens

Balvu Centrālā bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **reģiona galvenās bibliotēkas statuss**.

Ieteikumi

1. Apstiprināt bibliotēkas lietošanas noteikumus atbilstoši Bibliotēku likuma prasībām; apstiprināt vidēja termiņa plānošanas dokumentu.
2. Turpināt krājuma izvērtēšanu un rekonplektēšanu.
3. Aktivizēt rekatalogizācijas procesu pagastu bibliotēkās.
4. Meklēt risinājumus apmeklētāju informēšanai bibliotēkas telpās par piedāvātajiem pakalpojumiem un aktualitātēm
5. Turpināt ieviest reģiona pašvaldību bibliotēkās BIS ALISE-i.
6. Bibliotēku darbā izmantot visas BIS ALISE pieejamās funkcijas.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,
Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

Dzidra Šmita